

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

**“YASHIL” IQTISODIYOTGA O‘TISHDA INNOVATSIYALARNI
KENG JORIY QILISH VA BARQAROR IQTISODIYOTNI
INSTITUTSIONAL TARAQQIY ETTIRISH DOLZARBLIGI**

**INSTITUTIONAL DEVELOPMENT OF A SUSTAINABLE
ECONOMY AND WIDE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS
DURING THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY**

**ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ УСТОЙЧИВОЙ
ЭКОНОМИКИ И ШИРОКОЕ ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИЙ ПРИ
ПЕРЕХОДЕ К “ЗЕЛЕННОЙ” ЭКОНОМИКЕ**

Onlayin xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2024-yil 20-may

MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

I shu'ba

IJTIMOIIY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH
MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN “YASHIL” IQTISODIYOTGA
JADAL O‘TISH

Section I

ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO
ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT
GOALS

I секция

УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К “ЗЕЛеноЙ” ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ
ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

QASHQADARYO VILOYATIDA SAFARI TURIZMINI RIVOJLANTIRISH DINAMIKASINI O'RGANISH

Ro'ziyev Bobir Akramovich

Qarshi davlat universiteti,

Turizm va marketing kafedrası tayanch doktoranti

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada Qashqadaryo viloyatida safari turizmini rivojlantirishning muhim jihatlari o'rganilib, uning noyob salohiyati va muammolari yoritilgan. Qashqadaryo viloyati turli xil yovvoyi tabiat va tabiiy landshaftlarga ega bo'lib, uni safari turizmini rivojlantirish uchun ideal muhitga aylantiradi. Ushbu mintaqada safari turizmini rivojlantirishga ta'sir qiluvchi asosiy omillarni, jumladan, biologik xilma-xillikni saqlash, infratuzilmani yaxshilash, jamoatchilik ishtiroki va barqaror amaliyotlarni o'rganish orqali ushbu tadqiqot siyosatchilar, manfaatdor tomonlar va sarmoyadorlar uchun safari turizmini rivojlantirishdan manfaatdor bo'lgan qimmatli tushunchalarni taqdim etishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: safari turizmi, yovvoyi tabiat turizmi, Qashqadaryo viloyati, bioxilma-xillikni saqlash, barqaror rivojlanish.

Abstract: This scientific article examines the important aspects of the development of safari tourism in Kashkadarya region, and highlights its unique potential and problems. Kashkadarya region has a variety of wildlife and natural landscapes, making it an ideal environment for the development of safari tourism. By examining the key factors influencing the development of safari tourism in this region, including biodiversity conservation, infrastructure improvements, community participation and sustainable practices, this study provides valuable insights for policy makers, stakeholders and investors interested in the development of safari tourism. aimed at providing.

Key words: safari tourism, wildlife tourism, Kashkadarya region, biodiversity conservation, sustainable development.

Аннотация: В данной научной статье рассматриваются важные аспекты развития сафари-туризма в Кашкадарьинской области, а также освещаются его уникальные возможности и проблемы. Кашкадарьинская область обладает разнообразием дикой природы и природных ландшафтов, что делает ее идеальной средой для развития сафари-туризма. Изучая ключевые факторы, влияющие на развитие сафари-туризма в этом регионе, включая сохранение биоразнообразия, улучшение инфраструктуры, участие сообщества и устойчивые практики, это исследование предоставляет ценную информацию для политиков, заинтересованных сторон и инвесторов, заинтересованных в развитии сафари-туризма. предоставление.

Ключевые слова: сафари-туризм, дикий туризм, Кашкадарьинская область, сохранение биоразнообразия, устойчивое развитие.

KIRISH

O'zbekistonning janubida joylashgan Qashqadaryo viloyati o'zining boy biologik xilma-xilligi, go'zalligi va madaniy merosi bilan mashhur. Turli xil ekotizimlar, jumladan, tog'lar, cho'llar va daryolar bilan mintaqa safari turizmini rivojlantirish uchun katta imkoniyatlarga ega. Yovvoyi tabiatni kuzatish va tabiatni o'rganish bilan ajralib turadigan Safari turizmi Qashqadaryo viloyatida iqtisodiy o'sish, atrof-muhitni muhofaza qilish va jamiyatni rivojlantirish uchun noyob yo'lni taklif etadi.

Qashqadaryo viloyatidagi holat tahlil qilinganda, Mintaqa hududida Kitob va Hisor kabi bir necha mashhur qo'riqxonalar, Muborak davlat buyurtma qo'riqxonasi va Kitob davlat geologik qo'riqxonasi negizida Kitob geologiya milliy tabiat bog'i tashkil etilgan. Tekislikning katta qismi g'arbda Sandikli va Qizilqum cho'llari bilan tutashgan Qarshi cho'lidan iborat ekanligi bayon qilinadi ^[4].

Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirishning asosiy jihatlari:

- **Biologik xilma-xillikni saqlash:** Qashqadaryo viloyatida turli o'simlik va hayvonot dunyosi, jumladan, noyob va yo'qolib ketish xavfi ostida turgan Qizil kitobiga kiritilgan noyob hayvon turlaridan Ilvirs (qor qoplani), Amudaryo gulbalig'i (foreli), Tyanshan qo'ng'ir ayig'i va boshqa ko'plab hayvonlarni kuzatish mumkin ^[5]. Mintaqada safari turizmining barqaror rivojlanishi uchun ushbu turlarni va ularning yashash joylarini himoya qilishga qaratilgan saqlash harakatlari muhim ahamiyatga ega. Hukumat idoralari,

tabiatni muhofaza qilish tashkilotlari va mahalliy hamjamiyatlarni jalb qilgan hamkorlik tashabbuslari biologik xilma-xillikni saqlash va mas'uliyatli turizm amaliyotlarini rivojlantirishga yordam beradi ^[1].

- **Infratuzilmani yaxshilash:** Qashqadaryo viloyatida sayyohlik tajribasini oshirishda turizm infratuzilmasiga, jumladan, joylashtirish vositalari, transport xizmatlari va tashrif buyuruvchilar markazlariga sarmoya kiritish muhim ahamiyatga ega. Yaxshi boshqariladigan safari bog'lari, qo'riqxonalar va ekologik toza lojalarni rivojlantirish ko'proq tashrif buyuruvchilarni jalb qilishi va safari turizmining rivojlanishini qo'llab-quvvatlashi mumkin. Infratuzilmani takomillashtirish ijobiy turizm tajribasini ta'minlash uchun barqarorlik, qulaylik va tashrif buyuruvchilar xavfsizligini birinchi o'ringa qo'yishi kerak. Izlanishlar shuni kursatdiki, bu borada Qashqadaryo viloyatida safari turizmni taraqqiy etishda quyidagi yangi imkoniyat mavjud. Milliy va xalqaro qonunchilik talablariga mos keladigan safari turizm infratuzilmasini rivojlantirishga erishish ^[2].
- **Jamiyat ishtiroki:** Qashqadaryo viloyatining cho'l va tog'li hududlardagi mahalliy hamjamiyatlarni safari turizmi faoliyatiga jalb qilish egalik tuyg'usini, vakolatlarni kuchaytirish va ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlarni rivojlantiradi. Uy-joylar, madaniy almashinuvlar va hunarmandchilik bozorlari kabi jamoatchilikka asoslangan sayyohlik tashabbuslari madaniy almashinuv va o'zaro tushunishni rag'batlantirish bilan birga aholi uchun daromad keltiruvchi imkoniyatlar yaratishi mumkin. Jamiyatlarni yovvoyi tabiatni muhofaza qilish dasturlari va ekologik ta'limga jalb qilish tabiatni muhofaza qilish tashabbuslari va mas'uliyatli turizm amaliyotlarini qo'llab-quvvatlashga yordam beradi.
- **Barqaror amaliyotlar:** Qashqadaryo viloyatida safari turizmining uzoq muddatli hayotiyliigi uchun barqaror amaliyotlarni qabul qilish muhim ahamiyatga ega. Ekologik toza yo'riqnomalar, chiqindilarni boshqarish strategiyalari va yovvoyi tabiatni muhofaza qilish choralari amalga oshirish sayyohlik faoliyatining atrof-muhitga ta'sirini minimallashtiradi. Sayyohlar, turoperatorlar va mahalliy hamjamiyatlarga qaratilgan ta'lim va xabardorlik dasturlari barqaror xulq-atvorni rag'batlantirishi va atrof-muhitni muhofaza qilish madaniyatini rivojlantirishi mumkin ^[3].

XULOSA

Izlanishlar natijasi shuni kursatdiki Qashqadaryo viloyatining turizm imkoniyatlari juda yuqori ayniqsa safari turizmi uchun. Viloyatda safari turizmini rivojlantirish orqali katta ichki imkoniyatlar yuzaga keladi. Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirish iqtisodiy o'sish, atrof-muhitni muhofaza qilish va jamiyat taraqqiyoti uchun katta imkoniyat yaratadi. Biologik xilma-xillikni saqlash, infratuzilmani yaxshilash, jamoatchilik ishtiroki va barqaror amaliyotlarga e'tibor qaratish orqali manfaatdor tomonlar mintaqaning asosiy safari turizmi yo'nalishi sifatida potentsialini ochishlari mumkin. Qashqadaryo viloyatida gullab-yashnayotgan va barqaror safari turizmi sanoatini rivojlantirish uchun davlat idoralari, tabiatni muhofaza qilish tashkilotlari, mahalliy hamjamiyat va xususiy sektor hamkorligi muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar:

1. Allamuratov, F., & Yusupov, M. (2018). "O'zbekistonda yovvoyi tabiat turizmi: imkoniyatlar va muammolar". Ekoturizm tadqiqotlari jurnali, 5(4), 210-225.
2. Karimov, A., & Davronov, S. (2017). "Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirish: strategik yondashuv". Turizmni rivojlantirish jurnali, 3(2), 78-91.
3. Toshmatov, N., & Norov, U. (2016). "Qashqadaryo viloyatida barqaror turizm amaliyoti: Safari turizmini rivojlantirish saboqlari". Atrof-muhitni boshqarish bo'yicha sharh, 9(3), 120-135.
4. <https://uzbekistan.travel/uz/r/qashqadaryo-viloyati/>
5. <https://uzbekistan.travel/uz/o/hisor-qoriqxonasi/>

MUNDARIJA

I shu'ba

IJTIMOY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN "YASHIL" IQTISODIYOTGA
JADAL O'TISH

Section I

ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS

I секция

УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К "ЗЕЛЕННОЙ" ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-
ЭКОНОМИЧЕСКОГО УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade.....	4
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda	
Направления совершенствования стратегии компании для успешной организации IPO.....	9
Шахзод Сайдуллаев	
"Yashil iqtisodiyot"ni rivojlantirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	11
Abdurahmonov Xolboy To'xtayevich	
Тўқимачилик саноати кластерлари инновацион фаолиятининг барқарор ривожланиш муаммолари ва ечимлари.....	14
Икрамов Мақсад Муратович	
O'zbekistonda chakana savdo korxonalarini rivojlanishi va innovatsion faoliyati.....	20
Karimov Baxrom Ilxomjonovich	
Unveiling the Dynamics of Agglomeration Economies in Sustainable Development.....	24
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich	
Kimyo tolalari asosida to'qimachilik mahsulotlari bozorini diversifikatsiyalash usullari.....	28
Raximov Furqat Jalolovich	
Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirish dinamikasini o'rganish.....	32
Ro'ziyev Bobir Akramovich	
Брендни шакллантириш ва ривожлантириш бўйича замонавий маркетинг назариялари ва стратегиялари.....	34
Зияева Шахло Шоакбар қизи	

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. Maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.